

Veřejné projednání k možnosti zavedení bikesharingu v Novém Jičíně

- Datum konání: 17.09.2019
- Místo konání: aula MěÚ, Masarykovo náměstí 1/1, Nový Jičín
- Účastníci z řad organizátorů: Ondřej Syrovátka (místostarosta), Ing. Lenka Ondřejová (cyklokoordinátorka), Mgr. Lucie Hrdličková (koordinátorka Zdravého města)
- Počet účastníků z řad veřejnosti: 7

Veřejné projednání, jehož tématem je možnost zavedení systému sdílených kol v Novém Jičíně, bylo zorganizováno z těchto důvodů:

- Zavedení sdílených kol je jeden z podnětů vzešlých z veřejného fóra 2019 (VF 2019)
- Akce se koná v rámci Evropského týdne mobility, jehož dlouhodobým záměrem je motivovat lidi k alternativním druhům dopravy, navíc je hlavním letošním tématem bezpečná chůze a cyklistika.

Program veřejného projednání:

1. Úvod (O. Syrovátka)
 - a. Podnět z VF 2019
 - b. Sdílená kola jako alternativa k autům v centru
2. Prezentace D. Orlíka o projektu Rekol (DO)
 - a. Představení bikesharingu jako konceptu včetně jeho historie v Novém Jičíně
 - b. Výhody a nevýhody pro uživatele a provozovatele
 - c. Zkušenosti z Písku (35 000 obyvatel)
 - d. Data pro infrastrukturu
3. Zkušenosti s bikesharingem z jiných měst (L. Hrdličková)
 - a. Města v ČR využívající bikesharing
 - b. Výhody a přínosy bikesharingu ve městě
 - c. Největší rizika a časté problémy
4. Realizovaná a plánovaná cykloopatření v Novém Jičíně
5. Diskuze

Vznesené otázky a připomínky v rámci diskuze:

- Jak často se kontrolují kola – zda nejsou poškozená, nebo rozbitá?
 - U Rekol dochází ke kontrolám každé 2 dny.
- Ve kterém městě v ČR je aktuálně bikesharing nevíce využíván a jak je ošetřena zápůjčka z hlediska bezpečnosti a pojištění?
 - Nejvíce využíván je bikesharing v přepočtu na počet obyvatel aktuálně ve Frýdku-Místku.
 - Zápůjčka kola je na vlastní riziko, rekola samotná mají pojištění. Průběžná kontrola kol probíhá tak, že na konci každé jízdy uživatel kolo vyfotí (tak, aby bylo vidět, že je zamčené) a fotku nahraje do aplikace, čímž se výpůjčka ukončí.
- Ve kterých městech jsou elektrokola a jak je zajištěna jejich bezpečnost?
 - Elektrokola jsou (současně s klasickými koly) zavedena v Praze a Mladé Boleslavi. Proti krádeži jsou zabezpečena tím, že mají speciálně upravenou baterku, která není vyhovující pro jiná kola.

- Je nějak jinak ověřeno, zda je v Novém Jičíně zájem o službu, než na základě hlasů z VF 2019? Plánuje město další kroky k prověření zájmu?
 - Na VF 2019, tedy v dubnu 2019, zazněl prvotní podnět. Dalším krokem, který slouží k prověření zájmu a zároveň otevření diskuze k možnosti zavedení v Novém Jičíně je toto veřejné projednání, po kterém bychom rádi udělali průzkum mezi občany města.
- Jaký přínos má tato služba pro město?
 - Motivuje občany k alternativní formě dopravy tak, aby méně užívali motorových vozidel, především v centru.
 - Díky provozu této služby získá město cenná data o cyklistech, která mohou sloužit jako podklad pro uzpůsobení infrastruktury (nová cykloopatření a úprava mobiliáře), která pak lépe slouží nejen cyklistům užívajících sdílená kola, ale i ostatním cyklistům. Tím, že vytvoříme lepší podmínky pro cyklisty, lze předpokládat, že více lidí bude volit tento druh dopravy.
- Bylo by možné využít u společnosti pronájem několika kol jen na nějaké konkrétní místo, s tím, že by se kola vracela vždy tam (např. u cyklostezky na začátku a na konci)?
 - Něco podobného funguje v Liberci, možnost lze prověřit.
 - Pro město by bylo důležité, aby byl zajištěn kompletní servis této služby, mj. z důvodu, že nemáme a nechceme zavádět EET.
- Jak je stanovena cena za jízdu?
 - Obvykle zvolena s ohledem na místní ceny MHD.
 - Ve větších městech je často zapojení větší partner, který uživatelům služby hradí např. prvních 15 minut.
- Šlo by uvažovat i o domluvě sdílení této služby s jiným okolním městem, vytvořit tak mikroregion a snížit tak náklady na město?
 - Je to jedna z variant, která by byla výhodná jak pro uživatele služby, tak pro města tvořící mikroregion. Poskytovatelé služby navíc budou muset umět vyjít vstříc poptávce ze strany menších měst a připravovat jim nabídku na míru, velkých měst v ČR není tak moc.
- Jaké jsou důvody, proč do toho jít?
 - Stojí to za zkoušku minimálně ve formě zavedení zkušebního provozu a následného vyhodnocení z hlediska míry užívání a přínosu služby.
 - Aplikace je jednoduchá a atraktivní pro mladé lidi
 - Zkušební provoz může být cesta, jak to vyzkoušet i na malém městě, vhodné by bylo zvláště v případě vytvoření mikroregionu.
 - Velmi užitečná a cenná mohou být pro města data získaná od uživatelů služby, město tak získá informace o pohybu a o potřebách cyklistů napříč městem. Město dosud nemá zpracovaný výzkum v této oblasti a pro příští rok o něm vážně uvažuje. Cena této služby je přitom poměrně vysoká, takže cena za zkušební provoz by byla jednak za službu a zároveň by pro město byla přidanou hodnotou právě ta data.
 - Význam bikesharingu je především v budování cyklistické kultury a vzájemného respektu motoristů a cyklistů. Zavedení bikesharingu a případné uzpůsobení mobiliáře potřebám cyklistů velmi pravděpodobně napomůže i tomu, aby kola více využívali ti, kteří mají doma vlastní kola, ale zatím je používají spíše méně.

- Pokud by město v příštím roce mělo v plánu zpracovat průzkum v oblasti cyklistiky, zkušební provoz bikesharingu by mohl být způsobem, jak napomoci tomu, abychom měli co nejvíce dat.
- Je řada lidí, kteří na některá místa nejedí z důvodu, že tam nechtějí dávat svoje vlastní kolo (zvláště pokud je dražší), sdílená kola jsou často obyčejná kola, navíc nejsou pro uživatele vlastní, proto se nebojí o kolo, na kterém jedou a jezdí častěji.
- Jaká jsou hlavní rizika a překážky pro bikesharing v Novém Jičíně?
 - Dosud v ČR nejsou sdílená kola ve městě naší velikosti, nelze plně čerpat ze zkušeností z jiných měst a odhadovat na základě nich zcela zájem o službu v Novém Jičíně.
 - Cena za službu je poměrně vysoká, zvláště v případě, že nebude o kola zájem. Ideální by bylo uživatelům nabídnout možnosti 15 minut zdarma. Na druhou stranu, je to investice do udržitelné mobility ve městě a sdílená kola představují jeden z možných nástrojů.
 - Větší náklady jsou vždy na provozovatele.
 - Před průzkumem zájmu o tuto službu mezi Novojičičáky je předčasné dělat další kroky, zájem musí být prověřen.
- Je třeba brát v úvahu, že Nový Jičín není vysokoškolským městem, jsou zde jenom studenti středních škol a do 18 let je povinnost mít na kole helmu, což nemusí být pro uživatele komfortní (museli by ji nosit s sebou).
- Bez budování pevných stanic samotný zkušební provoz nepředstavuje pro město žádné další náklady?
 - Ne, v této variantě nevznikají další náklady. V případě, že služba nenajde své uživatele v dostatečném počtu a zkušebním provozem to skončí, tak nebude v další sezóně služba opětovně spuštěna, nikde nezůstane žádný mobiliář a městu zůstanou data od uživatelů za 4 měsíce.
- Bylo by možné zvážit oboustranné zprůjezdnění na náměstí z bočních ulic?
 - Podnět bude předat na Odbor dopravy a Městskou Policii.
- Policie by se mohla více zaměřit na přestupky páchané vůči cyklistům a sankcionovat tyto přestupky.

Zapsala: Lucie Hrdličková